

Educația nedreaptă: Sunt disparități mari între județe, elevii din rural au de trei ori mai puține medii de trecere la examenele naționale față de cei din urban și peste 10% dintre elevii de clasa a VIII-a nu s-au înscris la examene

București, 27 iunie 2022: Rezultatele examenului de Evaluare Națională la clasa a VIII-a scot în evidență severa inegalitate de șanse în domeniul educației la care sunt expuși elevii din medii socio-economice vulnerabile. Județul Teleorman, de pildă, are cea mai mare pondere a mediilor sub 5, de patru ori mai mare decât în județul Cluj, în vreme ce elevii din mediul rural au luat de trei ori mai multe medii sub 5, față de cei de la școlile din urban.

Cele mai recente rezultate disponibile ale PISA (PISA 2018) plasează România printre țările care înregistrează o puternică legătură între statutul socioeconomic al elevilor și performanțele înregistrate de aceștia.

Astfel, deși diferențele față de colegii din mediul urban au scăzut față de anul trecut, copiii care învață la țară continuă să înregistreze, în proporții mult mai mari, rezultate slabe la examenele naționale:

- **peste o treime dintre ei au obținut note sub 5 la matematică (36,16% față de 13,95% dintre copiii care învață la oraș);**
- **aproape un sfert au obținut note mici la proba de limba română (23,89% față de 7,9% în mediul urban);**
- **aproape 30% au, înaintea contestațiilor, medii sub 5 la probele de examen (29,5% față de 10,05% dintre elevii școlilor de la oraș).**

În ceea ce privește distribuția pe județe, inegalitățile continuă. Astfel, județele cu cele mai mari ponderi ale mediilor sub 5 sunt: Teleorman (28,2%), Giurgiu (26,2%) și Caraș Severin (25,5%), în vreme ce cele mai mici ponderi ale mediilor sub 5 sunt în Cluj (7,3%), București (8,4%) și Brăila (9%). La nivel național, ponderea a fost de 17,7%

Analizând datele publicate de Ministerul Educației (Dosar EN înainte de contestații), remarcăm o ușoară scădere a discrepanțelor rural - urban între proporția elevilor cu note sub 5, cea mai semnificativă scădere putând fi observată în cazul rezultatelor la matematică, unde diferențele între ponderea elevilor cu note sub 5 de la sat și cei de la oraș s-au atenuat cu 4,38 de puncte procentuale față de anul anterior (în 2021, diferența de mediu a acestui indicator se situa la 26,59 de puncte procentuale, iar în anul curent diferența este de 22,21 pp). La limba română, scăderea discrepanțelor de mediu este mult mai mică (sub 1 punct procentual), iar la nivelul mediei celor două probe, se remarcă o scădere de 3,14 pp.

Dincolo de realitatea cifrelor, există importante alte aspecte care trebuie să fie analizate de autorități și transpuse în politici publice.

1. Pornind de la rezultatele testărilor internaționale, dar mai ales de la realitatea observată în comunitățile vulnerabile unde activează, **Organizația Salvați Copiii a atras atenția în mod repetat asupra impactului pe care îl are, în România, situația socioeconomică a familiei** asupra rezultatelor școlare ale copiilor. Cele mai recente rezultate disponibile ale PISA (PISA 2018) plasau România printre țările care înregistrează o puternică legătură între statutul socioeconomic al elevilor și performanțele înregistrate de aceștia. Astfel (eliminând toți ceilalți factori), statutul socioeconomic determină 18% din variațiile de performanță ale elevilor (12% media OCDE).

Fără a neglija diferențele dintre școlile de la oraș și cele de la sat în ceea ce privește infrastructura și resursele materiale și umane, considerăm că, în mare parte, diferențele de rezultate ale elevilor sunt generate de diferențele de statut socioeconomic (rata riscului de sărăcie sau excluziune socială fiind mult mai mare în mediul rural).

În aceste condiții și ținând cont de faptul că rezultatele examenului de Evaluare Națională urmăresc doar mediul în care funcționează școlile, **Salvați Copiii România recomandă Ministerului Educației să colecteze și să analizeze și date care să reflecte impactul statutului socioeconomic al familiei asupra rezultatelor la testările naționale, pentru a putea lua măsuri adecvate de sprijin și compensare a dezavantajelor.**

2. Un aspect important pe care rezultatele Evaluării Naționale nu îl pot surprinde este reprezentat de situația celor peste **10% dintre elevii de clasa a VIII-a care nu s-au înscris la Evaluarea Națională.**

Deși autoritățile au atribuit această situație imposibilității de încheiere a situației școlare, considerăm că este nevoie de o **analiză mai amplă pentru a identifica și a aborda cauzele primare**, fie că e vorba de impactul modului în care s-au organizat cursurile în context pandemic sau de o eventuală creștere a nivelului de exigență în promovarea clasei a VIII-a în comparație cu clasele anterioare ale învățământului gimnazial.

3. De asemenea, în contextul preconizatelor modificări ale sistemului de evaluare a elevilor, Organizația Salvați Copiii propune Ministerului Educației să realizeze și să publice o comparație a notelor obținute de elevi la Evaluarea Națională cu mediile obținute la clasă, la limba română, respectiv matematică.

Totodată, în perspectiva publicării rezultatelor PISA 2022, considerăm că o **comparație între rezultatele obținute la testarea internațională și cele obținute, de aceiași elevi, cu un an în urmă, la Evaluarea Națională**, ar putea oferi informații relevante despre măsura în care cele două tipuri de testare sunt armonizate și urmăresc obiective similare.

4. Riscul de excluziune socială și de sărăcie este mai ridicat pentru copiii din mediul rural (50,5% față de orașele mari – 19% și orașele mici – 30%), aspect subliniat în Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului (2022-2027) și în două importante documente europene: Garanția pentru copii și Strategia Uniunii Europene pentru drepturile copilului. Pentru respectarea drepturilor copilului în condiții de echitate, se impune punerea la dispoziție a resurselor financiare și umane necesare pentru **implementarea, dezvoltarea și evaluarea serviciilor comunitare integrate în toate comunitățile rurale**, conform Ordinului comun (6.209/2016), al ministerelor Educației, Muncii și

Sănătății, pentru aprobarea Protocolului-cadru de colaborare în vederea implementării unei abordări integrate a serviciilor comunitare necesare prevenirii excluziunii sociale. În acest mod, va deveni posibilă asigurarea sincronică a educației de calitate (inclusiv preșcolară) și a serviciilor esențiale, medicale și de asistență socială pentru toți copiii. Doar prin concretizarea parteneriatului școală – familie – servicii sociale, vor fi putea fi identificați copiii aflați în familii vulnerabile, din punct de vedere educațional, socioeconomic și medical, și asigurată protecția lor corespunzătoare.

Pentru mai multe informații, **persoana de contact: George Roman, Director Advocacy – george.roman@salvaticopiii.ro, tel. 0722605904.**

% rezultate 1 – 4,99 (înainte de contestații)

	An	urban	rural	Diferența rural-urban	Tendință diferență mediu
Medii probe	2021	14,35%	37,43%	23,08 pp	↓ 3,14 pp
	2022	10,05%	29,95%	19,9 pp	
Limba română	2021	9,61%	26,41%	16,8 pp	↓ 0,81 pp
	2022	7,9%	23,89%	15,99 pp	
Matematică	2021	22,38%	48,97%	26,59 pp	↓ 4,38 pp
	2022	13,95%	36,16%	22,21 pp	

Surse:

- Ministerul Educației, Dosar EN 2022 înainte de contestații, 23 iunie 2022
- Ministerul Educației, Doasar EN 2021 înainte de contestații, 29 iunie 2021

Despre [Organizația Salvați Copiii](#):

De 32 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societatea și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 2.920.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.